

13 MART 2025 DÜNYA BÖBREK GÜNÜ BASIN BİLDİRİSİ

Böbrek hastalıkları, dünya genelinde, milyonlarca insanı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde etkileyen, çoğunlukla sinsi bir şekilde ilerleyen ciddi sağlık sorunlarıdır. Küresel ölüm nedenleri arasında yedinci sırada yer almaktadır. Gerekli önlemlerin alınmaması halinde, önümüzdeki yıllarda beşinci sıraya yükselmesi beklenmektedir.

Uluslararası Nefroloji Topluluğu tarafından yapılan çalışmalara göre; dünya çapında, bu hastalıktan etkilenen tahminen 850 milyon insan bulunmaktadır ve her yıl yaklaşık 11 milyon kişi, böbrek hastalığı nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerin yıllık sağlık bütçelerinin neredeyse %3'ü diyaliz ve böbrek nakli maliyetleri ile ilişkilidir.

Ülkemizde, Türk Nefroloji Derneği tarafından yapılan bir çalışmaya göre, her 6-7 erişkinden birinde çeşitli evrelerde Kronik Böbrek Hastalığı (KBH) bulunmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan 2023 yılı ölüm ve ölüm nedeni istatistikleri incelendiğinde de ülkemizde gerçekleşen ölümlerin %3,1'inin böbrek yetmezliği nedeniyle olduğu görülmektedir.

Buradan hareketle, her yılın Mart ayının ikinci Perşembe günü Dünya Böbrek Günü olarak değerlendirilmekte ve böbrek hastalıkları hakkında toplum farkındalığını artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bu vesileyle, 2025 Yılı Dünya Böbrek Günü'nün teması "**Böbreklerine İyi Bak! Böbrek Sağlığını Korumak, Geleceğini Korumaktır!**" olarak belirlenmiştir.

Dağılımı ülkeye, ırka, yaşa ve cinsiyete göre farklılıklar göstermekle birlikte, dünyada, Kronik Böbrek Hastalığına yol açan en sık nedenler diyabet ve hipertansiyondur. Türk Nefroloji Derneği Böbrek Kayıt Sistemi verileri, ülkemizde de benzer bir eğilimi göstermekte; hipertansiyon, diyabet ve kalp hastalığı olanlarda kronik böbrek hastalığı sıklığının, normal popülasyona göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Dolayısıyla, bu hastalıklara neden olan **risk faktörleriyle mücadele etmek, söz konusu hastalıklarından korunmada ya da ilerlemesini durdurmada birincil korunma yöntemidir.** Erken teşhis, etkili tedavi ve periyodik izlemler de kronik böbrek hastalıklarının ilerlemesinin durdurulması ve bu hastalıklara bağlı yeni hastalık oluşmasının engellemesine yönelik önemli mücadele basamaklarıdır.

Kronik hastalıklar ve risk faktörleri ile etkin bir şekilde mücadele etmeyi amaçlayan Bakanlığımız, Hastalık Yönetimi Platformu (HYP) adını verdiği bir uygulama geliştirerek kronik hastalıkların erken teşhisi, etkili tedavisi ve izlemlerini içeren süreçlerin, birinci basamak sağlık kuruluşlarında, kanıta dayalı klinik uygulama yönergeleri doğrultusunda yürütülmesini sağlamıştır. Böylelikle hastalıkların kontrol altına alınması, bireylerin fonksiyon kaybı yaşamalarının ve engelli hale gelmelerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Halihazırda aile hekimlerimiz; HYP kapsamında hipertansiyon, diyabet, obezite, kardiyovasküler risk değerlendirmesi ve çok yönlü yaşlı değerlendirmesi yaparak kendilerine kayıtlı bireylerin ilgili hastalıklara ya da durumlara yönelik risk durumlarını belirlemekte; risk değerlendirmesi sonucuna uygun yaşam tarzı değişiklikleri

konusunda danışmanlık vermekte; hastaların tedavilerini düzenlemekte; gerekli hallerde bu kişileri bir üst basamağa ya da sağlıklı hayat merkezlerine yönlendirmektedirler.

13 Mart 2025 Dünya Böbrek Günü vesileyle, vatandaşlarımızı; böbrek sağlıklarını korumaya, yaşlarına uygun kronik hastalık tarama ve izlemlerini yaptırmak üzere, kayıtlı oldukları aile hekimini ziyaret etmeye davet ediyoruz.

Böbreklerinize iyi bakın!

Unutmayın: Böbrek sağlığını korumak, geleceğinizi korumaktır!

Böbrek sağlığınızı korumak ve kronik böbrek hastalığından korunmak için;

- Aile hekiminize başvurun!
- Risk değerlendirmenizi yaptırın!
- Sağlıklı hayat merkezlerini ziyaret ederek sağlıklı yaşam danışmanlığı alın!
- Sağlıklı beslenin!
- Yeterli miktarda su için!
- Hareket edin!
- Sigaradan ve alkolden uzak durun!

Sağlıklı bir yaşam geçirmenizi diliyoruz.